

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm
2024-01-15

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
Fi2023/02676

Remissyttrande

Promemorian *Vissa förslag om kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag*

Företagarna önskar ge följande synpunkter om den angivna promemorian.

Förslaget i korthet

I promemorian finns förslag om hur kompensation på grund av höjd åldersgräns för rätt att ta del av det förhöjda grundavdraget till personer födda 1957 ska utformas, hur handläggningen ska gå till och vilka förfaranderegler som i övrigt ska gälla. Det föreslås att kompensationen ska vara skattefri och att storleken på kompensationen ska vara baserad på individens fastställda förvärvsinkomst och kommunalskattesats för 2023. Skatteverket föreslås vara handläggande myndighet för kompensationen, och att kompensationen tillgodoräknas mottagarna genom kreditering på skattekontot. Totalt beräknar regeringen att kompensationen kommer att omfatta 3,2 miljarder kronor. De nya bestämmelserna om kompensation föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Promemorian innehåller även förslag om att senarelägga ikraftträdandet av höjningen av åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget. Förslaget innebär i denna del att höjningen av åldersgränsen skjuts upp från den 1 januari 2026 till den 1 januari 2027. På så sätt kommer personer födda 1959 att ha rätt till förhöjt grundavdrag 2026. Båda förslagen har aviserats i budgetpropositionen för 2024.

Företagarnas inställning

Företagarna instämmer i regeringens ambition att kompensera personer 1957 för den uteblivna skattesänkning som var en effekt av ändringen av riktåldern för pension. Vi tillstyrker också förslaget om att skjuta fram kommande höjning av åldersgränsen ett år för att undvika att en liknande situation uppkommer 2026.

Ett problem i sammanhanget är emellertid att inga förslag ges om kompensation för de högre arbetsgivaravgifter som belastat lönerna för personer födda 1957 under 2023, liksom egenavgifter för enskilda näringsidkare födda samma år, jämfört med om inte riktåldern höjts. Motsvarande situation riskerar att uppstå för personer födda 1959 under 2026, att de då beläggs med högre arbetsgivar- och egenavgifter. Det är en brist att dessa frågor inte tas upp i promemorian.

En ytterligare aspekt som är relevant, men som inte berörs i promemorian, är huruvida de kompensationsberättigade också borde erhålla ränta för den tid som förlöpt sedan de högre skattebetalningarna skedde.

Företagarna tillstyrker att kompensationen ska utbetalas genom kreditering på skattekontot, att det ska ske utan föregående ansökan och att kompensationen ska vara skattefri. Däremot avstyrker Företagarna att krav på återbetalning av felaktigt utbetald kompensation ska kunna ske även om felet beror på Skatteverkets hantering. Denna fråga, om *condictio indebiti*, behandlades av Lagrådet i april 2023 avseende förslaget om vissa förfarandefrågor för elstöd till företag, där regeringen föreslagit samma regel. Lagrådet anförde då i sitt yttrande¹:

”Något undantag från återbetalningsskyldighet när felet ligger på Skatteverkets sida i enlighet vad som gäller enligt den civilrättsliga läran kring *condictio indebiti* (misstagsbetalning) ska alltså inte göras, så som förslaget är utformat. Principerna avseende *condictio indebiti* är tämligen väl utvecklade i rättspraxis (se t.ex. NJA 2015 s. 1072). Den föreslagna lagregeln i 6 § i förslaget bryter med en rättsutveckling som har pågått i över etthundra år. Att återkrav bör kunna ske på grund av felaktigt intygande ter sig självklart liksom att återbetalningsskyldighet ska kunna beslutas om villkor inte har följts. Men bör verkligen samma sak gälla för alla felaktiga betalningar? Det kan framstå som alltför hårt att kräva återbetalning av den som i god tro har tagit emot ett belopp och sedan inrättat sig i tron att betalningen var riktig. Pengarna kan ha använts till investeringar för framtiden och ett krav på återbetalning kan säkert i en del fall äventyra företagets bestånd.

Lagrådet avråder alltså från en specialregel av det slag som finns i remissförslaget och som reglerar misstagsbetalningar på ett annat sätt än vad som är vedertaget enligt *condictio indebiti*.”

Företagarna anser att resonemanget gäller även för den föreliggande promemorians område. Det anges förvisso att Skatteverket kan avstå från återbetalningskrav om det t.ex. handlar om mindre belopp, men Företagarna anser att återkrav inte ska kunna uställas vid felaktigt utbetalt belopp om felaktigheten beror på Skatteverket.

Av rättssäkerhetsskäl avstyrker Företagarna också förslaget att föreskriva att beslut om återkrav ska få verkställas enligt utsökningsbalken trots att beslutet inte vunnit laga kraft, liksom förslaget att utsökningsbalkens bestämmelser (5 kap. 1-3 §§) om vilken egendom som inte ska omfattas vid utmätning inte ska vara tillämpliga i de aktuella fallen. Om förslagen genomförs kan effekterna bli orimligt betungande för enskilda som krav på återbetalning riktas mot.

Patrick Krassén
Skattepolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna

¹ [2023-04-23](#)